

ACTIVITĂȚI VALORIFICATE ÎN MANUALUL DIGITAL DE EDUCAȚIE MUZICALĂ PENTRU CLASA a II-a

*BALMUȘ Nicolae, dr., conf. univ.,
BORȘ Alexandru, UST,
BURLACU Natalia, dr., lector superior,
CHIRILOV Vasile, lector superior*

Summary

Present review article lists the educational activities capitalized to implement into digital manual for musical education in the second grade.

There are, in opinion of authors, these include: exercises for music listening; immersion in concert atmosphere; conductor's activity tracking in various types of musical instrumental collectives; solfeggio exercises; exercises of writing some sequences of musical works or musical dictations here.

În 2015 În Republica Moldova a fost propusă, în calitate de proiect, concepția manualului digital care declară mai multe obiective în compartimentul **scopul elaborării și implementării manualelor digitale (MD)**. În proiect figurează ideea că procesul elaborării și implementării MD tinde spre „[...] modernizarea instrumentarului informatic al elevilor și al cadrelor didactice [...]” [3, p. 5], iar trecerea către un mediu informațional digital se preconizează a fi „[...]favorabilă și prietenoasă [...]” și „[...] care ar asigura realizarea unei instruirii de calitate [...]” [ibidem].

Pe site-ul oficial CTICE (Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație a Republicii Moldova) găsim în liberă circulație toate seturile de manuale școlare, la o bună parte a treptelor și disciplinelor de învățământ preuniversitar în format *.pdf [2].

Nu suntem siguri, dacă anume aceste manuale scanate în *.pdf sunt acele MD despre care atâta se vorbește, dar în documentele oficiale [3] mai e reflectat și un alt obiectiv care anunță că „Un alt scop al dezvoltării și implementării MD constă în asigurarea accesului tuturor actorilor sistemului educațional la un volum *cât mai extins de conținuturi educaționale digitale moderne, interactive, prezentate în diverse formate, adaptabile la necesitățile fiecărui elev, realizate profesionist, în conformitate cu standardele didactice, psihologice, informatice, de design [...]*” [3, p. 5].

Informaticienii și elaboratorii de produse program înțeleg că un astfel de MD, care ar corespundea concepției declarate, nu este chiar ușor de realizat și că nu scanarea în format *.pdf transformă un manual tradițional în unul digital.

Astfel, noi, prezentul grup de autori, ne-am propus o provocare pe care ținem să o înfruntăm. Luând la baza MD de educație muzicală manualul tipărit, am completat activitățile de învățare existente în didactica tradițională cu activități multimedia interactive, așa cum preconizează, de fapt, proiectul conceptului MD emis la Chișinău [3] (vezi Figura 1).

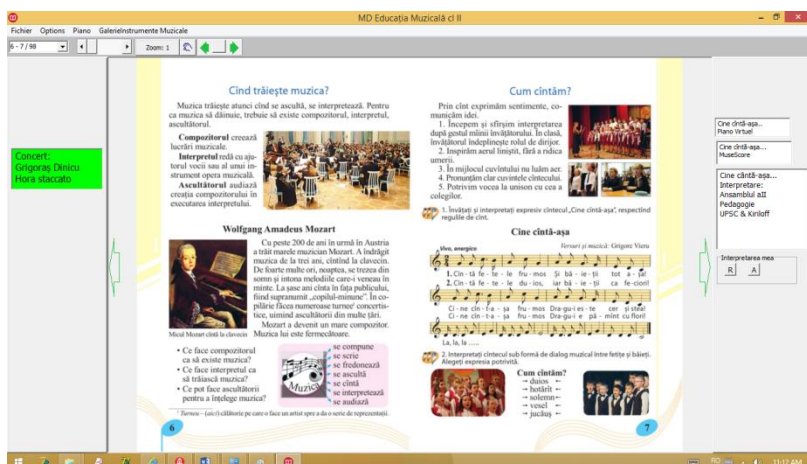

Figura 1. Paginile 6-7 din MD de educație muzicală pentru clasa a II-a

Versiunea MD, proiectată și elaborată de noi în mediul de programe Borland Delphi, într-adevăr furnizează atât elevilor, cât și profesorilor o varietate mai largă de conținuturi educaționale.

În general, activitățile oferite de un MD de performanță, indiferent despre ce obiect de studiu este vorba ar fi: animațiile; simulările; jocurile educaționale; galeriile de clipuri multimedia cu coloane video și audio ale operelor muzicale de studiat; activitățile de evaluare complexe, etc. Dacă vorbim, în particular, despre activitățile de implementat într-un MD de educație muzicală, ar fi cazul să valorificăm un așa set de acțiuni didactice, precum:

1. Exercițiile de audiere muzicală. Activitățile date includ audierea interpretării diferitor ansambluri muzicale, acestea la rândul său, fiind doar de trei tipuri:

1.1. *ansamblu vocal*, unde interpretarea pieselor muzicale este doar axată pe formula melodică de virtuozitate în partiturile dedicate vocilor;

1.2. *ansamblu instrumental*, unde interpretarea pieselor muzicale este executată cu ajutorul instrumentelor muzicale;

1.3. *ansamblu vocal-instrumental*, acesta reprezentând un model combinat al primelor două grupuri muzicale.

Astfel un MD de educație muzicală, conform concepției autorilor, este abil să ofere direct din suportul digital, cartea de muzică, în sala de clasa sau acasă, fiecărui elev, ce consultă MD, numeroase audii de ansambluri muzicale de componență diversă și conținut artistic: *formații sau trupe muzicale; cor; ansambluri de muzică de cameră; orchestre; ansambluri vocale; ansambluri de instrumente de suflat și / sau de instrumente cu coarde, etc.*

De fapt, organizarea unor activități didactice de acest gen, într-o viață reală ar cere, la modul ideal, minimum câte o vizită în sala de concert, pentru audierea pieselor în interpretarea colectivelor muzicale și, respectiv, câte un bilet la concert pentru fiecare tip de ansamblu.

Există alternative, ar spune unii, se pot efectua audii muzicale și vizionări a interpretării pieselor muzicale la televizor, radio, YouTube, etc.

Dar și aici e necesar un minim de criterii de selecție pentru:

- ✓ piesa care trebuie să corespundă cerințelor specificate de curriculum pentru disciplina și vârsta dată;
- ✓ clipul muzical, care e bine să fie ales în conformitate cu particularitățile clasice ale manierei interpretative a operii muzicale în cauză;

✓ dispozitivele (televizor, radio, calculator, boxe, placă sunet, placă video, etc.), calitatea cărora trebuie să poată reproduce adecvat frumusețea și irepetabila profunzime a piesei muzicale de audiat.

Adițional, unul din aspectele esențiale a oricărui tip de ansamblu este faptul că fiecare membru al grupului trebuie să dea dovadă de responsabilitate și competență profesională, fapt care este deosebit de evident la soliști și dirijori (vezi Figura 2).

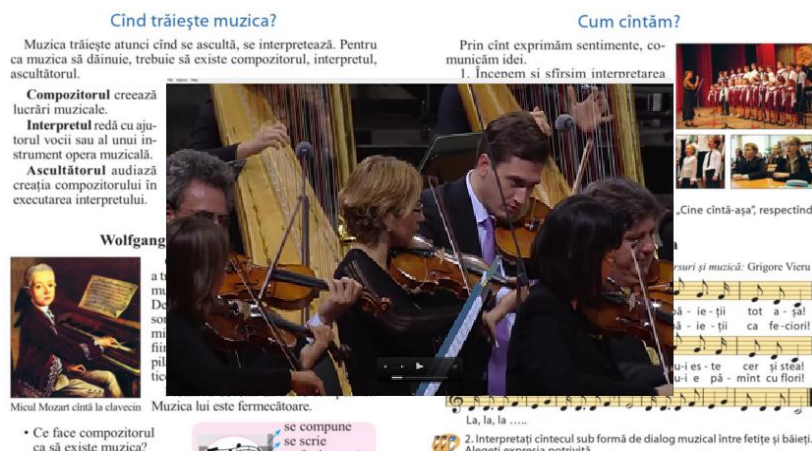

Figura 2. Scufundarea în atmosfera de concert oferită de MD de educație muzicală (secvență video Hora staccato de Grigoraș Dinicu)

De aici, putem deduce încă câteva activități educaționale inestimabile care pot fi oferite doar de MD, pentru educație muzicală de concepție proprie. Acestea sunt:

1. **scufundarea în atmosfera de concert**, pentru audiția unor opere muzicale în interpretarea unor colective muzicale, mai mult sau mai puțin renumite - orchestre de muzică clasică; populară; cor, etc. [1, p. 5-8, etc.] (vezi Figurile 2-3);
2. **urmărirea activității dirijorului în diverse tipuri de colective muzical-instrumentale** – orchestre de muzica clasică; tarafuri; cor, etc. [ibidem, p. 6] (vezi Figurile 2-3);

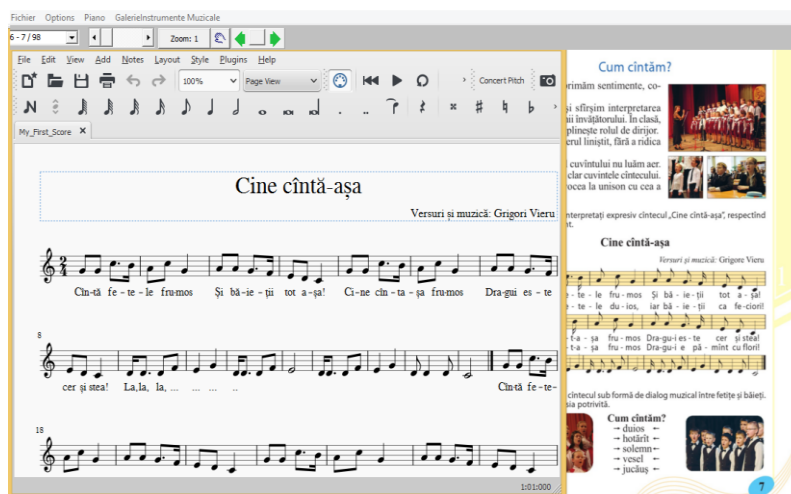

Figura 3. Exercițiul 1 din MD de educație muzicală, cl. a II-a. Învățarea interpretării expresive a cântecului „Cine cântă-așa”, cu ajutorul softului MuseScore 2. 02

3. exercițiile de solfegiu, executat fără cuvinte, menite să dezvolte auzul și deprinderea de a citi notele muzicale [ibidem, p. 5, 7, etc.];

4. exercițiile de scriere a unor secvențe de compoziții muzicale sau dictările muzicale [ibidem, p. 5, 7, etc.].

Concluzii. MD curent, cu toate activitățile sale, a fost prezentat studenților și profesorilor implicați în cadrul formării profesionale la specialitățile *Pedagogia Învățământului Primar și Educația Preșcolară* de la ciclul licență a UPSC „Ion Creangă”, unde se studiază, în diferite conjuncturi didactice, astfel de discipline precum: educația muzicală, didactica muzicii, metodică predării educației muzicale, etc.

MD elaborat și prezentat contingentului corespunzător a trezit un interes deosebit atât la cadrele didactice universitare, cât și la studenți, viitorii profesori școlari și educatori ai grădinițelor de copii.

Un astfel de format a MD, versus MD în versiune *.pdf, este abil, atât cu adevărat să transforme copiii de vârstă preșcolară, elevii din școala primară în membri activi ai procesului de învățare, cât și să faciliteze predarea conținuturilor didactice la disciplina Educația Muzicală în învățământul primar și instituțiile de educație preșcolară din țară.

Bibliografie

1. Morari, M., Borș, Al., Coroi, E., Educație muzicală. Manual pentru clasa a II-a. Editura Știința, Chișinău, 2015.
2. Manualele școlare în formatul PDF, în: http://ctice.md/ctice2013/?page_id=1690. Vizitat: 01/04-2016.
3. Ministerul Educației al Republicii Moldova, Proiect. Concepția manualului digital, Chișinău 2015, în: <http://www.edu.gov.md/ro/content/conceptia-manualului-digital> Vizitat: 1/04-2016.